

מסורת הש"ס

לא כחובט נגדו (ב) ע"כ ש"ך לך שלפניו.

הגהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה גבי זבינא ובידות דבאל: (ב) ר"ה לאומר דיהי הכא נמי דר"ב:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
א] כהר"ן ד"ה מי דמי כי דייט לאחר ר"ב חודש. נמחק מלות ר"ב חודש ור"ב עשר שנים:

מוסף רש"י

מי לא קדשה. אם מכרה ומכר ולקחה (כחובט נגדו). השתא בדיה היא. שהי עכשיו על ובי הכי דלוי קדשה השתא קדשה כי אמר נמי חיקוקה לקמיה קדשה (שם). הא לא דמי. מתקנה דקדשא הוא. מתקנה לה רב פפא מי דמי בוי. הכה נבי מכרתי לך אין לי עכשיו בה לא נוק ואל פירות ואין אדם מקדש דבר שאינו שלו. הכה שנה בדיה הוא והי וקדשו יד אמר (שם) ע"ש גרידא כגמ'. הא לא דמי. מתקנה דלחפשיה היא (שם). לא דמיא אלא כו' לעשר שנים. לא דמי שנה ו שששנתי לך פתח. אלא לאומר שנה ו שששנתי לעשר שנים. דאין בדי לפדותה ולהקדישה עכשיו. דקדשה. דהא עלו היא (שם וס' וס' וס')

רש"י

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

פו.

עין משפט
גרי מצוה

אמר ר' אילא ומה אילו אומר לחכרו שדה זו שאני מוכר לך. כלומר שעדין היא בידו להקדישה שלא החלטתיה לך מכל וכל: לכשאקנה ממך. לכשאחזור ואקנה ממך מקדיש: מי לא קדשה. מי לא חיל שם קדושה עלה לכשיקנה מהו. הכה נמי גבי האי איתחא כי אמרה יקדשו ידי לפושיהן לאחר שמתגרש דולאי חילא עליהו שם קדושה: מי דמי. כלומר מי דמיא מילתא דאשה למילתיה דהאי גברא הכה האי גברא דמזן שכן זו אחמי בדיה היא שעדין לא מכרה ודיקא נמי דקמתי שאני מוכר לך ולא קמתי שמכרתי להכי יכול להקדישה לכשתחזור ומנא לרשותו: אכל. הא איתחא כי מקדשא מעשה ידיה כלום יש בדיה שום כח והלכך אף על גב דאמר גבי מוכר שדה שיכול להקדישה לכשתנא לרשותו גבי אשה לא אמר: אלא. הא דאשה לא דמיא אלא לאומר כו' וכי הכי דהסח לא קדשה משום דלא קיימא שדה נרשומיה שהרי כבר מכרה הכה נמי לגבי כי איתחא לא קדשי מעשה ידיה: גבי זבינא פסיקא למילתיהו. דגופה (א) לפירות בידא לוקח: גבי אשה מי פסיקא מילתא. מי היא גופה לבעל והסח גבי אשה דינא היא דמיקדוש: הא לא דמיא

אמר רבי אילא ומה אילו אומר לחכרו שדה זו שאני מוכר לך לכשאקנה ממך מקדיש מי לא קדשה. הא דפשיעה ליה לרבי אילא דכ"ג קדשה לאו ממתי' וממתינתא שמי' ליה הכי אלא קבירא דנפשה קאמר דודאי קדשה ומדמי ליה הכי דנתי דולאי קבירא ליה דטעמא דקדשה מפני שנרשומיה היא עכשיו דהא כשמכרתי לך איהו גופיה מודה דלא קדשה אפי"ה קבירא ליה דקונס שאני עושה לפניך להא דמיא דלא דמי לאומר לחכרו שדה שמכרתי לך דלא קדשה משום דזבניתי פסיקא מילתא כדאמרין לקמן דגופא ופירא ביד לוקח מה שאין כן אשה דכיון דגופא בידה הוא ומעשה ידיה היא שמוכה בכל יום לבעל כשדה זו שאני מוכר לך עדיף מיניה שבדו להקדיש עכשיו קונס דאשה נמי אית ביה חד זד למעלותא טפי משדה משום דכשדה בין שעת הקדש לשעה שיחול דהיינו לכשיקנה י' זמן שהשדה יולא מרשות מקדיש לגמרי גופא ופירא מה שאין כן גבי אשה שגופה לעולם נרשומיה הוא ומשום הכי קבירא ליה דכי הכי דכשדה זו שאני מוכר לך לכשאקנה ממך מקדיש קדשה אשה נמי כי אקרה מעשה ידיה על בעלה לבי מגרשה חיל כן נראה בעיני. ואפי"ה הכי איתקף

לה א מ"י מ"י מה' עדין ומתקן הכי נמי:
לו ב מ"י מ"י מה' עדין ומתקן הלכה מ שנה עדין קל טע"ט:
מ"ח טמן ר"ב ספ"ק ט':
לו ג ד מ"י שם הלכה נמי:

תוספות

אמר רבי אילא. שיעור הוא ומה אילו האומר לחכרו וכו' מי לא קדשה. אם מכרה ומכר ולקחה נישול הקדש שהי עכשיו על ובי הכי דלוי קדשה השתא קדשה כי אמר נמי חיקוקה לקמיה קדושה: הא לא דמיא. מתקנה דקדושה היא (לכך הוא כה"ה דר"י): לכשאקנה תקדיש דלא קדשה. למד אין אדם מקדש דבר שלא כל לעולם: ומשני כי דמי גבי זבינא פסיקה דמי דלוי קדשה היא (לכך הוא כה"ה דר"י): שכן לו לא נוק ולא פירות ואין אדם מקדש דבר שאינו שלו ולא דמי דהסח גופא ופירא בידא לוקח הכה נוסף בידה הוא: הא לא דמי. מתקנה דלחפשיה היא: ואמר שדה שישבתי לך. פתח:

פירוש הרא"ש

לכך להסיר אכל כהא דקאמר במתעשר דיה לא סבר טוביהי שיהי גרס ר"ח ויתחא הלכה כר' יוחנן להנפיש לו נמי אין הלכה כר"ב: אפי"ה נמי הלכה כר"ב: אמר קונטות. וממתינו טפי דכיון דלוקח פירות חכרו עלו דליין נרשומיה משא"כ בהקדש אוסר נמי דבר שלא כל לעולם: בשלמא אוסר פירות חכרו עליו. אפי"ה שפירות אין נרשומיה: שהרי אוסר פירות על חכרו. אפי"ה שאין חכרו נרשומיה: שהרי אוסר פירות חכרו על חכרו. כיון דאיתא רמיה שדבר האוסר אינו נרשומיה וגם מי שחשבו עליו אינו נרשומיה וקונטות דמתינו היא מקדמת מעשה ידיה שלא כהא לעולם על בעלה: דר"י אמרנו בעל"מ. וכל מלאכה שנעשה בדיה היא קדושה: כ"י מבי"ט. ואל ספק שצנוד הנפל ואל הקדש: ומב"י רבי אבהו

יה רבי ירמיה דלא דמי דללמא האי זד דאיכא בדה למעלותא דמי מקדיש לה מהשתא עדיף טפי מההוא זד דאיכא באשה דגופה בידה הוא דמאי נפקא מינה כיון דלא מילא לאסור שחול אסורה עכשיו עד שמתגרש הא לא דמיא אלא לאומר לחכרו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך מקדיש דלא קדשה משום שאין בידו להקדישה עכשיו ואשה נמי דכותיה היא: מסקיף לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתא. נהי דודאי שפיר קא דמית דליכא למיגמר אשה משדה זו שאני מוכר לך דלא דמין כדקאמרת אפי"ה מתי דבעית למפשט לאדך גיסקא דלא חיל קונס ידיה משדה זו שמכרתי לך ליתא דגבי זבינא פסיקא מילתא דגופה ופירא ביד לוקח ומשום הכי לא קדשה אכל גבי אשה כיון דגופה בידה הוא ליתא למימר דקדשה ואדרבה איכא למיפשט הכה דקדשה מהאומר לחכרו שדה שמכרתי לך לכשאפדנה ממך מקדיש דקדשה משום דגופא דהא קיי"ל כר' הונא דאמר (כחובט נגדו): יכולה אשה שמתאמר לבעלה איני נונית ואיני עושה יש לומר דרבי יוחנן בן טרי דאמר יפר לאו משום שהאשה חייבת לעשות לבעלה בכל שבווע מחמת מוונות קאמר דהיינו משקל חמש סלעים ביהודה שהם עשרה סלעים בגליל דאי משום הני בלחוד ליתא למימר שמה יגרשנה ותהא אסורה לחזור שהרי אפשר לבעל לחזור ממנה ככך אלא הכה באוסרת כל הנאה שלה על בעלה עסקין אפילו אותן שבע מלאכות שחייבת לעשות לו דהיינו טומאת ואופה ומבבסת וכו' ואיך ר"י ור"י דקאמר ותהא אסורה לחזור לו שאינה יכולה לשמשו במלאכות הללו ומהני מלאכות לא כל הימנה להפקיע עמיה שאין מחמת מוונות שמתאמר איני נונית ואיני עושה הלכך אין בידה להפקיע עמיה מהן שלא מעשה אותן לבעלה אלא לאחר שהתגרש ומשום הכי אמרין אשה בידה להתגרש בתמיה: הא לא דמיא. פירוש אלא אי מדמית לה להא דרבי דמיא לאומר לחכרו שדה זו שמכרתי לך לעשר שנים מקדוש דקדשה אף על גב דאין בידה להתגרש קודם אסור: מי דמי הסס קיין. גבי שדה איכא קינותא לפדותה דהיינו לאחר אשנים עשר חדש ומשום הכי מני מקדיש לה מעכשיו הכה לא קיין גבי אשה לית ליה קינותא דשמה לא מתגרש הלכך דין הוא דלא ליהוי הקדש כי מגרשה כיון שהקדישה בעודה חתומה: אלא

רבי יוחנן. כיון דעמיה אינה יכולה להקדישן ובמקרא אפי"ה נרשומיה ומי איכא מתי דלוי השתא לא קדוש ולקמיה קדוש: קוא"ר [א"א"ר] אין הכי נמי דקדשה: מי לא דמיא. הא לא דמיא. מתקנה דלחפשיה היא: לכשאקנה ממך מקדיש דלא קדשה. למד אין אדם מקדש דבר שלא כל לעולם: גבי זבינא פסיקא מילתיהו. דהא איתחא כי מקדשא מעשה ידיה כלום יש בדיה שום כח והלכך אף על גב דאמר גבי מוכר שדה שיכול להקדישה לכשתנא לרשותו גבי אשה לא אמר: אלא. הא דאשה לא דמיא אלא לאומר כו' וכי הכי דהסח לא קדשה משום דלא קיימא שדה נרשומיה שהרי כבר מכרה הכה נמי לגבי כי איתחא לא קדשי מעשה ידיה: גבי זבינא פסיקא למילתיהו. דגופה (א) לפירות בידא לוקח: גבי אשה מי פסיקא מילתא. מי היא גופה לבעל והסח גבי אשה דינא היא דמיקדוש: הא לא דמיא

אלא לאומר לחכרו שדה זו שמכרתי לך לכשאפדנה ממך מקדיש: מי לא קדשה. הא דפשיעה ליה לרבי אילא דכ"ג קדשה לאו ממתי' וממתינתא שמי' ליה הכי אלא קבירא דנפשה קאמר דודאי קדשה ומדמי ליה הכי דנתי דולאי קבירא ליה דטעמא דקדשה מפני שנרשומיה היא עכשיו דהא כשמכרתי לך איהו גופיה מודה דלא קדשה אפי"ה קבירא ליה דקונס שאני עושה לפניך להא דמיא דלא דמי לאומר לחכרו שדה שמכרתי לך דלא קדשה משום דזבניתי פסיקא מילתא כדאמרין לקמן דגופא ופירא ביד לוקח מה שאין כן אשה דכיון דגופא בידה הוא ומעשה ידיה היא שמוכה בכל יום לבעל כשדה זו שאני מוכר לך עדיף מיניה שבדו להקדיש עכשיו קונס דאשה נמי אית ביה חד זד למעלותא טפי משדה משום דכשדה בין שעת הקדש לשעה שיחול דהיינו לכשיקנה י' זמן שהשדה יולא מרשות מקדיש לגמרי גופא ופירא מה שאין כן גבי אשה שגופה לעולם נרשומיה הוא ומשום הכי קבירא ליה דכי הכי דכשדה זו שאני מוכר לך לכשאקנה ממך מקדיש קדשה אשה נמי כי אקרה מעשה ידיה על בעלה לבי מגרשה חיל כן נראה בעיני. ואפי"ה הכי איתקף

רבי יוחנן. כיון דעמיה אינה יכולה להקדישן ובמקרא אפי"ה נרשומיה ומי איכא מתי דלוי השתא לא קדוש ולקמיה קדוש: קוא"ר [א"א"ר] אין הכי נמי דקדשה: מי לא דמיא. הא לא דמיא. מתקנה דלחפשיה היא: לכשאקנה ממך מקדיש דלא קדשה. למד אין אדם מקדש דבר שלא כל לעולם: גבי זבינא פסיקא מילתיהו. דהא איתחא כי מקדשא מעשה ידיה כלום יש בדיה שום כח והלכך אף על גב דאמר גבי מוכר שדה שיכול להקדישה לכשתנא לרשותו גבי אשה לא אמר: אלא. הא דאשה לא דמיא אלא לאומר כו' וכי הכי דהסח לא קדשה משום דלא קיימא שדה נרשומיה שהרי כבר מכרה הכה נמי לגבי כי איתחא לא קדשי מעשה ידיה: גבי זבינא פסיקא למילתיהו. דגופה (א) לפירות בידא לוקח: גבי אשה מי פסיקא מילתא. מי היא גופה לבעל והסח גבי אשה דינא היא דמיקדוש: הא לא דמיא